

Praca z uczniem z doświadczeniem migracji i uchodźstwa – z doświadczeń krakowskich

Ukraiński system oświaty przeszedł w 2018 roku reformę pod nazwą Nowa Ukraińska Szkoła (NUS). Obecnie proces kształcenia przewiduje trzy etapy edukacyjne, których absolwent uzyskuje pełne wykształcenie średnie:

- 1. Szkoła podstawowa początkowa (ua. початкова, klasy 1-4),**
- 2. Szkoła podstawowa dalsza (ua. базова, klasy 5-9),**
- 3. Szkoła średnia: licea i szkoły zawodowe (klasy 10-12).**

Na pierwszym etapie brak klasycznych ocen, powinna być ograniczona liczba zadań domowych, a większy nacisk położony na gry, zabawy, a także pracę grupową, która jest znaczącym elementem ukraińskiej edukacji. Od klasy trzeciej zaczyna się przechodzenie do ocen opisowych i pozycjonujących, a od klasy piątej stawianie ocen w skali od 1 (najniższa) do 12 (najwyższa).

Na dalszym etapie, od klasy 5. szkoły podstawowej, nauczane są następujące przedmioty: język ukraiński, literatura ukraińska, pierwszy język obcy (zazwyczaj j. angielski), literatura światowa, historia, matematyka, przyroda, informatyka, podstawy zdrowia czy wychowanie fizyczne.

W klasie 6. lekcje przyrody zastępuje geografia i biologia, czasem zostaje dodany drugi język obcy. Niektóre szkoły uczą także języka mniejszości etnicznych i narodowych, które są obecne w danym regionie.

W klasach 7-9 do programów dodaje się fizykę i chemię, a matematykę zastępuje algebrą i geometrią. Dodatkowo dzieci mogą wybrać zajęcia z muzyki, plastyki, technologii oraz drugiego języka.

W liceum nauczane są następujące przedmioty: język ukraiński, literatura ukraińska, język angielski, drugi język obcy, literatura światowa, historia Ukrainy, historia świata, edukacja obywatelska, matematyka (algebra oraz początki analizy i geometrii), biologia i ekologia, geografia, fizyka, chemia, obronność Ukrainy, oraz do wyboru: plastyka/muzyka, technologie, informatyka, podstawy przedsiębiorczości.

System ukraiński przyjmuje inny od polskiego czas trwania lekcji.

**W klasie pierwszej lekcja trwa 35 min.,
w klasach od drugiej do czwartej trwa 40 min.,
a w klasach od piątej do jedenastej –
45 min.**

**Przerwy międzylekcyjne trwają odpowiednio:
w klasach od pierwszej do czwartej – 15 min.
i jedna przerwa 30 min.;
w klasach od piątej do jedenastej –
10 min. i jedna przerwa 30 min.**

Asystentki i asystenci międzykulturowi w Krakowie - 95 placówek (zespoły szkolno-przedszkolne, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące i technika)

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1KMWQEHwySjzLy-yynN5Ocu-80pUFcnhj&ll=50.06404989671403%2C19.95540560304722&z=14>

Wsparcie dzieci cudzoziemskich przez asystentów międzykulturowych jest warunkowane przez Prawo oświatowe.

Artykuł 165 (punkt 8) ustawy mówi, że uczniowie cudzoziemscy nieznający języka polskiego lub znający go na niewystarczającym do korzystania z kształcenia poziomie mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły. Z pomocy tej dzieci mogą korzystać nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

Ustawa nie precyzuje szczegółowo zakresu zadań asystentów, lecz w praktyce zajmują się oni przede wszystkim: wspieraniem dzieci z doświadczeniem migracyjnym w nauce, zarówno w trakcie lekcji, jak i przy odrabianiu prac domowych;

pośrednictwem w codziennych relacjach pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami;

pomocą nowo przyjętym uczniom w adaptacji do szkolnej rzeczywistości;

współpracą z rodzicami (przekazywaniem im informacji o edukacji dzieci, pomocą w różnych formalnościach związanych ze szkołą itp.);

monitorowaniem frekwencji i postępów edukacyjnych dzieci;

rozwiązywaniem konfliktów w szkolnej społeczności dotyczących dzieci z doświadczeniem migracyjnym;

pełnieniem roli tłumacza;

uwrażliwianiem polskich uczniów, ich rodziców i pracowników szkoły na kwestie związane z różnicami kulturowymi.

Oddziały przygotowawcze – w 54 placówkach (zespoły szkolno-przedszkolne, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące i technika)

82 oddziały, w tym: 31 dla klas I –III; 20 dla klas IV – VI; 19 dla klas VII – VIII oraz 12 w szkołach ponadpodstawowych

https://www.google.com/maps/d/u/3/viewer?ll=50.07852608218964%2C19.942584209082018&z=12&fbclid=IwAR1ErYmjRY1hggpf7glRo9Lr7N3tSXWtXHFFu19nnoThpFMxIK60xUeIRIY&mid=12W_vUhENGeJT3070v0PkOESfg8tVehqD

Oddziały przygotowawcze

Organizacja zajęć realizowana jest w miarę możliwości kadrowych i organizacyjnych poszczególnych szkół.

Rekomendowany minimalny wymiar zajęć wynosi:

w szkole podstawowej

dla klas I-III - 20 godzin tygodniowo,
dla klas IV-VI - 23 godzin tygodniowo,
dla klas VII i VIII - 25 godzin tygodniowo,

w szkole ponadpodstawowej

26 godzin tygodniowo.

Nauka języka polskiego odbywa się w wymiarze nieograniczonym, nie mniejszym niż 6 godzin tygodniowo. Pozostały wymiar godzin może być wykorzystany na dowolne zajęcia.

#SzkołaDlaWas #OddziałyPrzygotowawcze

<https://www.frse.org.pl/>

<https://ceo.org.pl/>

<https://forummigracyjne.org/>

<https://cupofpolish.org/>

<https://ib-polska.pl/centrum-wielokulturowe-w-krakowie/>

<https://zustricz.pl/>

<https://www.facebook.com/groups/674658150243342> (Koalicja Otwarty Kraków - grupa)

<https://www.facebook.com/groups/912614772758048> (#KoalicjaOtwartyKrakow: dziecko w szkole, język, pomoc psychologiczna)

Emi i Maks w polskiej szkole" materiały do nauki czytania dla uczniów klas 1-2.

<http://wspolnotapolska.org.pl/emimaks/index.php>

"Gramatyka z kulturą. Przez przypadki" do pobrania <https://phavi.umcs.pl/.../142944-gramatyka-z-kultura.pdf>

Poradnik metodyczny <https://phavi.umcs.pl/.../142943-gramatyka-z-kultura...>

e-polish.eu

Seria podręczników „Hurra! Po polsku”

„Krok po kroku”

„Polski i kropka”

“Emi i Maks w polskiej szkole”

Hanna Marczyńska, Jolanta Górnicka,
Sylwia Janiec, Iwona Jaworska-
Wróblewska, Iwona Kamińska

Podręcznik do nauki czytania dla
dzieci polonijnych z Irlandii.

Dodatkowo: ćwiczenia, przewodnik
dla nauczyciela oraz materiały
uzupełniające (np. karty pracy).

Dla kogo: 1-2 klasa SP

Poziom: A1

darmowe
materiały

“Gramatyka z kulturą. Przez przypadki” Bartłomiej Maliszewski

Gramatyka wytłumaczono krótko, prosto
i kulturalnie.

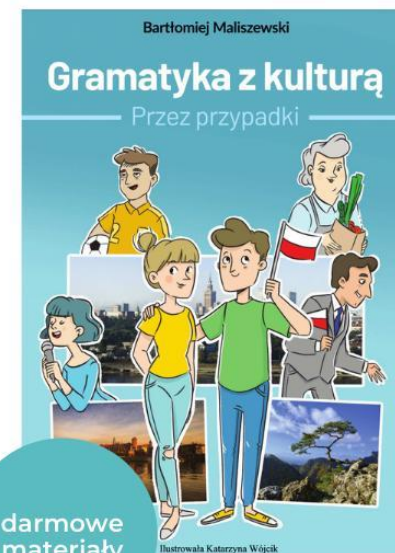
Każdy rozdział dotyczy 1 przypadku
gramatycznego i podzielony jest na 3 części:

- prezentacja konstrukcji
- tabela z zasadami gramatycznymi
- ćwiczenia

Dla kogo: specjalnie dla uczniów rosyjsko-,
białorusko- i ukraińskojęzycznych.

Poziom: B1 (ale część ćwiczeń nadaje się też
na poziom A1)

Dodatkowo: poradnik metodyczny

darmowe
materiały

Agnieszka Suchowierska Аґнешка Суховерська Katarzyna Szostak-Król Катажина Шостак-Круль

Na dobry początek Powitalna książka-prezent dla dzieci i rodziców z Ukrainy

Нехай стане це добрим початком Привітальна книжка-подарунок для дітей та їхніх батьків з України

Tłumaczenie: Ksenia Charczenko Переклад: Ксенії Харченко

Ilustracje: Grażyna Rigall, Bartek Brosz Ілюстрації: Гражини Ріґалл, Бартека Броша

Białystok 2022

Rozdział pierwszy

Poduszka pachniała dziwnie, ale i tak była o wiele lepsza niż złożony w kostkę **sweter** pod głową. **Łóżko** też było obce i chłodne, lecz lepsze od siedzenia w pociągu. **Mama** przykryła Daniłę kołdrą i usiadła na brzegu tapczanu. – Śpij, synku, już jest dobrze. Niech ci się przyśni coś ładnego. Pamiętasz, jak chodziliśmy po Alei Pejzażowej w Kijowie? – spytała ze smutnym uśmiechem. Daniło, mimo woli, także uśmiechnął się do tego wspomnienia. Szybko jednak spoważniał. – Mamusiu, kiedy wrócimy do domu? – Niebawem... – Mama odwróciła wzrok. – Niebawem. A teraz już śpij. Miałeś dziś **dużo** wrażeń, a jutro czekają cię następne. Pójdiesz do nowej szkoły. **Szkoła** będzie fajna, zobaczysz. - Wszystko jest tu inne – poskarżył się. – Niby podobne, a jednak całkiem inne.

Розділ перший

Подушка мала якийсь дивний запах, але це однаково було набагато краще, ніж підкладений під голову **свєтр**. **Ліжко**, що здавалося чужим і холодним, також виявилось набагато ліпше за сидіння в поїзді. **Мама** накрила Данилка ковдрою і присіла скраєчку. – Спи, мій любий, усе добре. Нехай тобі насняться хороші сни. Пам'ятаєш, як ми гуляли на Пейзажній алеї в Києві? – запитала мама, сумовито всміхнувшись. Данило несамохіть зрадив, згадавши той день. – Мамо, а ми колись повернемось додому? – раптом серйозно запитав він. – Звісно, – сказала мама і відвернулася. – Уже скоро. А тепер спи. Сьогодні в тебе і так **багато** вражень, а завтра з'явиться ще більше. Ти підеш до нової **школи**. Там буде класно, от побачиш. - Тут усе інакше, – поскаржився він. – Ніби й схоже, але геть інакше.

Koalicja
Otwarty Kraków

ПОМОС УКРАЇНІЕ
ПОМІЧ УКРАЇНІ

<https://otwarty.krakow.pl/>